

Spis treści

Wstęp (<i>Janusz Symonides, Mirosław Sulek</i>)	9
---	---

I. PAŃSTWO W TEORII STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH 21

Edward Haliżak

Ujęcie roli państwa w ekonomii politycznej stosunków międzynarodowych	23
1. Pojęcia i geneza ekonomii politycznej stosunków międzynarodowych	24
2. Metodologiczny status EPSM	28
3. O dyskursie na temat państwa na gruncie EPSM	34

Stanisław Bieleń

Państwa w stanie kryzysu i upadku?	45
1. Relatywizm w postrzeganiu państwa narodowego	45
2. Groźba imperializacji świata	51
3. Groźba upadku państw	54

Mirosław Sulek

Parametry potęgi (siły) państw – stałe czy zmienne?	65
1. Natura stosunków międzynarodowych	65
2. Pojęcie siły (potęgi) państw	68
3. Władza i jej oblicza	80
4. Kryteria siły – stałe czy zmienne – próba podsumowania	84

Agnieszka Bógdał-Brzezińska

Mocarstwowość w teorii stosunków międzynarodowych	89
1. Korzenie mocarstwowości. Historia pojęcia	89
2. Definicje mocarstwowości	93
3. Kryteria mocarstwowości	96
4. Typologie mocarstw	99
5. Wojna a mocarstwowość. Wojny hegemoniczne	106
6. Formy wpływu mocarstwowego. Dominacja, prymat, hegemonia	108
7. <i>Soft power</i> a mocarstwowość podmiotów niepaństwowych	111

Bolesław Balcerowicz

Instrumenty wojskowe w polityce państwa	115
1. Siły zbrojne – definicja, funkcje, role	116
2. Funkcja wewnętrzna	119
3. Funkcja zewnętrzna	124
4. Użycie sił zbrojnych w operacjach wojennych i niewojennych	128
5. Suwerenność państwa nad siłami zbrojnymi	131

Dariusz Popławski

Perspektywy państw neutralnych w XXI wieku	135
1. Erozja wieczystej neutralności	137
2. Państwa postneutralne w Unii Europejskiej	142
3. Polityka neutralności poza Unią Europejską	147

II. PAŃSTWO W PROCESIE GLOBALIZACJI, INTEGRACJI, MODERNIZACJI .. 155

Janusz Symonides

Państwo w procesie globalizacji	157
1. Czy globalizacja prowadzi do kryzysu i utraty znaczenia państwa?	157
2. Zmieniające się relacje między państwami a innymi uczestnikami stosunków międzynarodowych	161
3. Debata dotycząca suwerenności	170
4. Miejsce państwa w prognozach międzynarodowych	174

Stanisław Parzymies

Państwo w procesie integracji europejskiej	179
1. Państwo w teorii integracji regionalnej	181
2. Państwo w praktyce integracji europejskiej	191
3. Konkluzje	203

Paweł J. Borkowski

Państwo w świetle wybranych teorii integracji – przyczynek do rozważań o roli państwa we współczesnej Europie	207
1. Definiowanie integracji – miejsce i rola państw	207
2. Państwo a dynamika procesu integracyjnego	210
3. Wybrane teorie integracji – miejsce państwa	212
4. Wnioski	224

Anna Wróbel

Między wolnym handlem a protekcyjizmem: rola państwa w procesie liberalizacji międzynarodowej wymiany usług	229
1. Polityka protekcyjizmu	230
2. Polityka liberalizacji międzynarodowego handlu usługami	233
3. Podejście globalne i regionalne w likwidacji protekcyjizmu w handlu usługami	247

Krzysztof M. Książkowski

Działania państw podejmowane w celu zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego	255
1. O bezpieczeństwie ekonomicznym	255
2. O działaniach państw	259
3. O skuteczności	266

Kamila Pronińska

Strategie bezpieczeństwa energetycznego państwa na przykładzie wybranych krajów UE	267
1. Kształtowanie strategii bezpieczeństwa energetycznego państwa – definiowanie zagrożeń i poszukiwanie odpowiedzi	267
2. Charakter uczestnictwa państwa na międzynarodowym rynku energetycznym jako determinant strategii bezpieczeństwa energetycznego na przykładzie stosunków krajów UE z Rosją	274
3. Strategie bezpieczeństwa energetycznego krajów UE w kontekście uzależnienia od dostaw rosyjskich surowców – trzy studia przypadku	280

III. SPECYFIKA REGIONALNA I USTROJOWA PAŃSTW

Jan Rowiński, Józef Pawłowski

Specyfika i tradycje państwa w Azji Wschodniej na przykładzie Chin	297
1. Specyfika, tradycje, miejsce i rola państwa w Chinach	298
2. Odmienne wizje koncepcji państwa i sprawowania władzy w Chinach (poglądy i wizja: konfucjańska i legistów)	301
3. Porównanie konfucjańskich i legistycznych koncepcji i poglądów na istotę „państwa” w zakresie filozofii politycznej i metod praktycznego nim rządzenia	305
4. Narodziny państwa totalitarnego w Chinach	307
5. U źródeł symbiozy obu koncepcji państwa konfucjanizmu i legizmu	310
6. O specyficznych cechach maoistowskiego totalitaryzmu i źródłach jego załamania	313
7. ChRL w procesie posttotalitarnej transformacji (1978–2008). Wstępna próba ocen	315
8. Państwo chińskie w teorii i praktyce stosunków międzynarodowych	318

Jakub Zajączkowski

Wizja państwa w indyjskiej teorii i praktyce politycznej	325
1. Pojęcie „państwo” w indyjskiej tradycji politycznej	325
2. Wizja państwa indyjskiego po uzyskaniu niepodległości – uwarunkowania, założenia, cele	334
3. Uwarunkowania i przesłanki indyjskiej wizji państwa u progu XXI wieku	338
4. Indie u progu XXI wieku – istota i charakter	341
5. Koncepcja państwa w indyjskiej myśli i praktyce politycznej – próba oceny i perspektywy	346

Marcin Florian Gawrycki

Specyfika, tradycje i formy państw w Ameryce Łacińskiej	353
1. Tożsamość narodowa a kształtowanie się państw w Ameryce Łacińskiej	353
2. Specyfika i problemy latynoamerykańskich państw	360
3. <i>Caudillismo</i> – klucz do zrozumienia specyfiki latynoamerykańskich państw	368

Wiesław Lizak

Państwo w Afryce	373
1. Państwa afrykańskie – geneza i specyfika	373
2. Efektywność instytucji państwowych	382
3. Afrykańskie państwa „w stanie upadku”	386